

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1929

N:o 1—3

Innehåll: N:o 1. Ålands landstings beslut om antagande av landskapslag, innehållande särskilda stadganden angående vägväsendet i landskapet Åland.
N:o 2. Ålands landstings beslut om antagande av lag om ändring av §§ 18 och 19 i lagen angående jakt i landskapet Åland av den 8 juni 1925.
N:o 3. Av Ålands landskapsnämnd fastställd instruktion för fiskeriinstruktören i landskapet.

N:o 1.

Ålands landstings beslut

om antagande av landskapslag, innehållande särskilda stadganden angående vägväsendet i landskapet Åland.

Föredraget för REPUBLIKENS PRESIDENT den 22 februari 1929.

Utfärdat i Mariehamn den 8 april 1929.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

Landskapslag,

innehållande särskilda stadganden angående vägväsendet i landskapet Åland.

§ 1.

Landsvägar, av kommun underhållna eller kommunala vägar och bygdevägar äro allmänna vägar.

§ 2.

Vid landsväg och kommunalväg må tätt stängsel å skogig plats eller glest stängsel å öppen plats icke inrättas närmare än på 0,5 meters avstånd och tätt stängsel å öppen plats ej närmare än på 5 meters avstånd från yttre dikeskanten, eller, där dike icke finnes, från vägsläntans yttre kant. Finnes tätt stängsel vid vägen på närmare avstånd än här är stadgat, bör detsamma inom fem år efter denna lags

ikraftträdande undanskaffas. Stängsel kring trädgård och tomt får likväl alltid inrättas på 0,5 meters avstånd från yttre dikeskanten eller, där dike icke finnes, från vägsläntans yttre kant.

Med tätt stängsel avses i denna lag sådant stängsel, som är av annat material än nät eller tråd och är tätare uppfört, än vad i landskapslagen angående ägors fredande mot skada av husdjur är stadgat om byggnad av laga stängsel.

Vid bygdeväg må stängsel ej inrättas närmare än 0,5 meter från yttre dikeskanten eller, där dike icke finnes, 1 meter från vägsläntans yttre kant.

Ej må byggnad invid allmän väg uppföras närmare än 4 meter från vägsläntans yttre kant eller 3 meter från yttre dikeskanten. Dock kan landskapsnämnden på ansökan, som åtföljes av kommunalfullmäktiges utlåtande i ärendet, bevilja undantag från denna bestämmelse.

I skarpa kurvor bör skogen gallras eller kvistas samt såvitt möjligt andra naturhinder för utsikten avlägsnas, så att vägen på en sträcka av minst 50 meter framåt utan svårighet kan överskådas.

Tidigare uppfört stengärde är icke underkastat bestämmelserna i detta lagrum.

§ 3.

Det är förbjudet att hålla grind å allmän väg annorstädes än i vägens korsning med kanal eller vid färjställe. Rättighet att hålla grind å redan anlagd landsväg må förbli gällande, försåvitt ej landskapsnämnden, efter vederbörande kommunala myndigheters hörande, annorlunda bestämmer. Landskapsnämnden kan ock, efter vägnämnds och länsmans hörande, tillåta hållande av grind å kommunalväg och bygdeväg.

§ 4.

Länsman och vägmästare, om sådan finnes, have ständig tillsyn över landsväg.

Jämväl åligger det länsman att vår och höst samt även å annan tid, då skäl yppas, förrätta syn å landsväg, varvid vägmästaren, om sådan finnes, och ordföranden, eller vid förfall för honom, annan ledamot i vägnämnden samt poliskonstapel äga närvara. Befinnes vägen vid syn vara bristfällig, må entreprenören föreläggas att inom viss tid efter synen avhjälpa bristerna och må tillika efterbesiktning av reparationerna utsättas. Hava bristerna ej då behörigen avhjälpas, skall arbetet genom länsmannens försorg utan uppskov utföras och kostnaderna därför hos entreprenören uttagas. Såvitt kostnaderna ej kunna hos entreprenören utfås, skall länsmannen utsöka

dem hos löftesmannen eller uttaga dem ur den av entreprenören ställda säkerheten.

Angående vår- och höstsyn skall fjorton dagar därförinnan kungöras på sätt om kommunala tillkännagivanden är stadgat. Om annan syn skall entreprenören underrättas antingen genom bevisligt meddelande eller på nyssnämnt sätt. Beträffande efterbesiktning är likväl särskilt meddelande icke nödigt. Över vägsyn skall av länsmannen upprättas protokoll.

§ 5.

Vägnämnd skall årligen före den 1 september uppgöra och till landskapsnämnden insända kostnadsförslag över de underhålls- och förbättringsarbeten, som följande år skola utföras å landskapets landsvägar inom dess verksamhetsområde. I förslaget böra även upptagas utgifterna för de av landskapsnämnden godkända, på entreprenad utgivna liksom ock till utförande på annat sätt beslutna arbeten, för vilka kostnadsförslag skola uppgöras, ävensom skäligt belopp för oförutsedda utgifter.

§ 6.

För anläggning av allmän väg, så ock för flyttning eller utvidgning av sådan väg skall, såframt överenskommelse med jordägaren ej kan träffas, behövt område exproprieras; lag samma vare beträffande sådan inskränkning av nyttjanderätten till på ömse sidor om vägen belägen mark, som är för allmän väg nödvändig.

§ 7.

Utslag, varigenom landsväg påbudits till byggande, flyttning eller utvidgning, anses inbegripa jämväl

expropriationsrätt till område, som för vägen erfordras, så ock rätt att upp- taga diken och taga vägbyggnads- ämne från i utslaget nämnda platser.

§ 8.

Där ej överenskommelse träffats om lega eller inlösen av för landsväg eller för erhållande av vägbyggnads- ämne behövt jordområde och så- framt den del av sagda område, som tillhör vederbörande jordägare, utgör högst 0,3 hektar odlad eller tre hektar icke odlad jord, beslute om inlösen och jordägaren eller -innehavaren tillkommande ersättning skiljemän, av vilka jordägaren utser en, landskaps- nämnden den andra och de sålunda utsedda gemensamt den tredje till ordförande. Enas dessa icke om val av ordförande, må domhavanden å orten, på landskapsnämndens anmä- lan, utse ordförande.

Har jordägaren ej inom fjorton da- gar efter bevisligen erhållen anmodan utsett skiljeman, skall sådan, på land- skapsnämndens anmälan, utses av kommunalfullmäktiges ordförande.

För förrättningen tillkommer skilje- man skäligt arvode, som av skilje- männen skall fastställas och erläggas av den, på vilken vägens underhåll ankommer.

Angående verkställighet av skilje- männens beslut vare gällande, vad i utsökningslagen är därom stadgat.

Där område, som skall arrenderas eller inlösas, är större än vad i mo- ment 1 är sagt, och överenskommelse med jordägaren icke kommer till stånd, lände gällande lag om expro- priation av fast egendom för land- skapets behov till efterrättelse.

§ 9.

Skall för forsling av vägbyggnads-

ämne annans enskilda väg eller bro begagnas, pröve, där ej vederbörande därom enas, skiljemän, vilka utses på sätt i § 8 är sagt, huruvida sådan rätt må medgivas samt bestämme i ty fall den ersättning, som för tillgo- donjutande av nämnda rättighet bör erläggas.

§ 10.

Rösterna å bygdevägsstämma räk- nas efter envar delägare påförda väg- enheter, dock så att ingen får rösta med mera än femtedelen av antalet vid stämman företrädde vägenheter.

§ 11.

Mariehamns stad underhåller inom stadens område befintlig landsväg, men erlägger landskapet härför ersätt- ning, beräknad efter vägens längd, dock ej för den del härav, som faller inom stadens reglerade område, och ej utöver vad vägens underhåll bevis- ligen kostat samt uti ingen händelse mer, än vad motsvarande längd av likartad, under landskapets omedel- bara vård tagen landsväg i medeltal under samma år i kostnad dragit.

Underhållet av sagda landsvägsdel övervakas av den myndighet, som har att draga försorg om underhållet av med densamma förbundna lands- vägar.

§ 12.

Bygges ny allmän väg eller utvid- gas eller flyttas tidigare förefintlig, skola de kommuner, genom vilkas område vägen drages, ansvara för samtliga i §§ 6 och 8 nämnda ersätt- ningar.

§ 13.

För byggande och underhåll av kommunala och bygdevägar samt i § 12 omnämnda utgifter ävensom till

upprätthållande av bro å sådan överfarled utstakad vinterväg, som underhålles såsom kommunal eller bygdeväg, kan landskapsbidrag enligt prövning beviljas.

§ 14.

Då tidigare landsväg, kommunalväg eller bygdeväg övertages för underhåll av landskapet och utredas icke kan, vilken bredd för vägen tidigare fastställts, anses den förutvarande landsvägens och kommunalvägens område hava varit minst 6,75 meter samt bygdevägsområde minst 5,50 meter brett

Innan bygdeväg, som tidigare varit landsväg, övertages av landskapet, skall den försättas i fullgott skick av den kommun, inom vars område den är belägen.

§ 15.

Trumma eller spång över dike vid allmän väg skall utföras av den, som har behov av densamma, på sådant sätt, att den kan godkännas av den, som har att övervaka vägens underhåll.

Vägdike må icke utan tillstånd av den myndighet, som ombesörjer vägens underhåll, utvidgas, fördjupas eller på annat sätt förändras.

§ 16.

Skall för markens ändamålsenliga torrläggning avloppsdike ledas under allmän väg eller redan förefintligt sådant fördjupas eller eljest utvidgas, må därtill utverkas tillstånd av den myndighet, vilken omvårdnaden av

vägen åligger, och skall den, som äger bekosta vägens byggnad och underhåll, uppföra nödig bro eller trumma.

I fråga om kostnaderna för tidigare i ovannämnt syfte tillkomna broars eller trummors underhåll vare lag samma.

§ 17.

Den, som underhållet av vinterväg åligger, vare berättigad att utbyta vid vägen uppfört, för dess öppenhållande i avsevärd grad hinderligt stängsel mot annat sådant, som motsvarar det tidigare stängslets ändamål och varaktighet, försåvitt detsamma icke omgärdar trädgård eller tomt. Det tidigare stängselmaterialet skall anses tillhöra den, som förnyar stängslet, och vare han skyldig att det från platsen avlägsna. Underhållet av sålunda förnyat stängsel åligger den, på vilken underhållet av det tidigare stängslet ankommit.

§ 18.

Det vare förbjudet att å landsväg beta kreatur, som icke åtföljes av vårdare.

Undantag från i mom. 1 nämnd vårdarskyldighet kan på ansökan och efter landskapsnämndens prövning beviljas.

§ 19.

Genom denna lag upphäves landskapslagen angående byggande och underhåll av vägar på landet i landskapet Åland, utfärdad den 16 juni 1924, i de avseenden dess bestämmelser äro emot ovanstående stadganden stridande.

Mariehamn den 1 december 1928

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom

Johannes Erksson
vicetalman.

talman.

Oscar Bomanson
vicetalman.

N:o 2.

Ålands landstings beslut

om antagande av lag om ändring av §§ 18 och 19 i lagen angående jakt i landskapet Åland av den 8 juni 1925.

Föredraget för REPUBLIKENS PRESIDENT den 22 februari 1929.

Utfärdat i Mariehamn den 8 april 1929.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutat antaga nedanstående

Lag

om ändring av §§ 18 och 19 i lagen angående jakt i landskapet Åland, utfärdad den 8 juni 1925.

§ 18.

Jakt å *svan*, *hona* och *årsunge* av *ejder* och *svärta*, *gravand*, *salskrake*, *tjäder*, *orrhöna*, *rapphöna*, *hjärpe*, *snöripa*, *fasan* och *vaktel* är tillsvi-dare ej tillåten under någon tid av året.

§ 19.

Jakt å annat nyttigt villebråd vare tillåten under följande tider:

1) *Hare* från och med den 1 november till och med den sista februari; dock vare frukt- och grönsaksodlare berättigad att jämväl under övriga tider av året avliva hare inom odlingsområdet, men sålunda erhållen fångst må ej tillsalubjudas;

2) *Gräsand*, *bläsand*, *sjärtand*, *krickand*, *årta*, *skedand*, *vildgås*, *morkulla* och *beckasin* från och med den 1 augusti till och med den sista februari;

3) *Vigg*, *brunand*, *knipa* samt *stor-* och *småskrake* eller *pracka* från och med den 1 september till och med den 5 maj;

4) *Ejderhane* eller gudunge från och med den 1 juni till och med den 10 maj;

5) *Svärthane* från och med den 20 maj till och med den 12 juni;

6) *Orrtupp* från och med den 1 september till och med den sista februari;

7) *Björktrast* från och med den 1 juli till och med den sista februari.

Dock kan landskapsnämnden för högst tre år i sänder, efter naturskyddsinspektörens hörande, ifråga om de under mom. 2, 3, 4 och 5 upptagna fåglar bevilja enskild jakträttsinnehavare eller sådan lagligen inregistrerad jaktvårdsförening, varom i § 10 nämnes, rätt att utan hinder av i sagda moment påbjuden inskränkning i jakttiden utnyttja däri upptaget villebråd, men må detta ej tillsalubjudas.

Likaså äge landskapsnämnden rätt att för en tid av ett år i sänder, antingen för landskapet i dess helhet eller i viss eller vissa delar därav

fridlysa sådant vilt, vars bestånd kan anses vara hotat.

Det vare förbjudet att under skytte-

färd i båt medföra vettar, som användas vid skytte av sådana fågelarter, vilka då äro fridlysta.

Mariehamn den 3 december 1928.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom

talman.

Johannes Eriksson
vicetalman.

Oscar Bomanson
vicetalman.

N:o 3.

Instruktion för fiskeriinstruktören i landskapet Åland.

Fastställd av Ålands landskapsnämnd den 19 mars 1929.

§ 1.

För fiskerinäringens befrämjande inom landskapet tillsättes av landskapsnämnden en fiskeriinstruktör.

§ 2.

Kompetensvillkor för tjänsten är förmåga att kunna ledigt uttrycka sig i tal och skrift på svenska språket samt dessutom sådan praktisk erfarenhet på fiskerinäringens område, som landskapsnämnden prövar nödig för befattningens handhavande.

§ 3.

Fiskeriinstruktören är skyldig att hava sin bostad inom landskapet å ort, som av landskapsnämnden bestämmes.

§ 4.

Fiskeriinstruktören åligger att verka för höjandet av fiskerinäringen inom landskapet, samt att därvid särskilt:

a) söka åstadkomma och upprätthålla sammanslutningar av fiskerinäringens utövare i syfte att bättre kunna tillvarataga deras intressen samt tillgodose fiskerinäringens ekonomiska avkastning och spridandet av fiskerilitteratur.

b) bistå fiskarsammanslutningar vid gemensamt inköp av fiskredskap och andra fiskeriförnödenheter;

meddela undervisning i fiskkonservering och emballering;

kontrollera och stämpla strömmingsinläggningar hemma hos producenterna;

söka ordna fiskhandeln så, att producenterna kunna avyttra sin vara med förbigående av onödiga mellanhänder och så, att de erhålla ett högre pris, utan att varan fördyras för konsumenten;

övervaka fiskeriutställningar samt leda såväl sådana som ock premieringar inom landskapet;

göra propaganda för strömmings- och andra inläggningar;

undervisa i fiskodling samt sprida kännedom om densamma;

verkställa och övervaka fiskplante- ringar.

c) under vintern anordna kurser, vid vilka särskild uppmärksamhet fästes vid ortens i ekonomiskt avse- ende viktigaste fisk eller fiskar, sät- tet och förutsättningarna för dess eller dessas odling framhållas samt metoderna för deras vård och bety- delsen av att den till salu avsedda fisken väl och snyggt emballeras noga inskräpas;

ordna undervisningen i bokföring på möjligast lättfattliga sätt och så, att fiskarhemmets ekonomi tydligen framträder;

i samband med bokföringen under- visa i utskrivande av räkningar samt, om tillfället det medger, undervisa i varurekvisition.

§ 5.

Det åligger instruktören att vid

Mariehamn den 19 mars 1929.

På landskapsnämndens vägnar:

Carl Björkman.

bortresa från landskapet till land- skapsnämnden samt vid resa inom landskapet i hemmet uppgiva sin vis- telseort och beräknad tid för hem- komsten.

§ 6.

Instruktören åligger:

att årligen före den 15 januari till landskapsnämnden avlämna fullstän- dig berättelse över sin verksamhet under det gångna året;

att vid uppgörandet av sina rese- räkningar noggrant angivna ändamå- let med tjänsteresan;

att i övrigt underkasta sig sådana landskapsnämndens beslut angående sin verksamhet, som ändrade förhål- landen eller erfarenheterna kunna påkalla.

§ 7.

Fiskeriinstruktören åtnjuter årslön, resekostnadsersättning och dagtrakta- mente för verkställda tjänsteresor en- ligt andra klassen i resereglementet för tjänstemän och befattningshavare vid Ålands landskapsförvaltning.

Werner V:son Becker.